

Patron szkoły

Król Kazimierz Wielki

Dnia 12 października 2003 roku odbyła się wielka uroczystość nadania naszej szkole imienia Kazimierza Wielkiego.

Kazimierz Wielki, ostatni król Polski z rodu Piastów, był synem Władysława Łokietka i Jadwigi, córki Bolesława Pobożnego. Od najmłodszych lat ojciec wprowadzał go w sztukę rządzenia. Królewicz brał udział w walkach z Krzyżakami, w 1332 r. samodzielnie zdobył Kościan, odzyskując zajęty kiedyś przez książąt głogowskich zachodni skrawek Wielkopolski. W roku 1331 ojciec ustanowił go namiestnikiem w Wielkopolsce, na Kujawach i w Sieradzkim.

Niemal jednocześnie z koronacją przedłużono rozejm z Krzyżakami. Polska w 1333 r. nie była w stanie prowadzić wojny z Zakonem, Kazimierz chciał rozwiązać konflikt na drodze dyplomatycznej. W taki sam sposób pragnął znormalizować stosunki polsko-czeskie. Problemom tym był poświęcony zjazd w Wyszehradzie, w 1335 r., na którym król polski spotkał się z królami Czech i Węgier.

Proces polsko-krzyżacki toczył się w 1339 r. w neutralnej Warszawie. Krzyżacy zostali zobowiązani do zwrotu Polsce wszystkich zagarniętych terytoriów oraz mieli zapłacić odszkodowanie. Wyroku jednak nie uznali. Kazimierz czuł się jeszcze zbyt słaby, aby swych racji dochodzić zbrojnie. Zdecydował się więc na bezpośrednie pertraktacje z Zakonem. Do podpisania pokoju doszło w 1343 r. w Kaliszu. W 1340 r. zmarł książę Rusi Halicko-Włodzimierskiej, Bolesław Jerzy Trojdenowicz, pozostawiając swe księstwo w spadku Kazimierzowi. Król polski natychmiast wyruszył na Ruś. Jednak do walki o Ruś wystąpili również Tatarzy, z którymi sprzymierzyła się część ruskich bojarów, przeciwnikami okazali się także Litwini. Wojna, w której Kazimierza poparli Węgrzy, toczyła się z przerwami do roku 1366. W jej wyniku Polsce przypadła cała Ruś Halicka i część Włodzimierskiej. Resztę opanowała

Litwa. W ostatnich latach życia udało się Kazimierzowi rozszerzyć stan posiadania na zachodzie. W 1365 r. złożyli mu hołd panowie von Osten, dzierżący Santok i Drezdenko, natomiast w 1368 r. król przyłączył Wałcz, Drabim i Czaplinek, wcześniej pozostające pod władzą Marchii Brandenburskiej. Istotnym problemem króla był brak syna, dziedzica Królestwa. Mimo iż sprawa sukcesji stała się palącą dopiero w drugiej części jego panowania, już w 1338 r. postanowił, że gdyby umarł bez dziedzica, na tronie polskim zasiądzie węgierski następca tronu, Ludwik Andegaweński.

Polityka wewnętrzna Kazimierza cechowała się dążeniem do wzmocnienia i unifikacji państwa. Przez całe swoje panowanie rozwijał on osadnictwo na terenach do niego należących i popierał zagospodarowywanie majątków możnych i Kościoła. Za jego rządów kolonizacja prowadzona była głównie w Polsce środkowej w rejonie Gór Świętokrzyskich, na Podkarpaciu i na pograniczu z Rusią. Kazimierz dbał także o rozwój dużych miast. Poza nowymi lokacjami nadawał miastom istniejącym przywileje, wśród których najważniejszymi były zwolnienia celne, prawo składu i przymus drożny. Czternastowieczny rozwój miast polskich wiązał się z dalekosiężnym handlem, którego szlaki przechodziły przez Polskę. W celu ujednolicenia prawa polskiego wydał Kazimierz w Wiślicy statut dla Małopolski, a w Piotrkowie - dla Wielkopolski. Statuty te kodyfikowały prawo ziemskie. Utworzył także dla miast Sąd Wyższy Prawa Niemieckiego na zamku krakowskim.

Kazimierz Wielki nie zostawił po sobie Polski murowanej, długie wieki była ona jeszcze w przeważającej mierze drewniana. Wybudował natomiast kilkadziesiąt zamków, wiele miast otoczył murami. Podniosło to znacznie obronność kraju. Był też fundatorem wielu kościołów. Za czasów ostatniego Piasta powstawały też inne budowle użyteczności publicznej, wznoszone przez bogacące się miasta, jak na przykład ratusze.

Za panowania Kazimierza nastąpiło ponad dwukrotne w stosunku do czasów Łokietka powiększenie obszaru Królestwa Polskiego, podniesienie poziomu gospodarki, wzrosła zamożność mieszkańców, rozwijało się szkolnictwo. W 1364 r. król utworzył nawet uniwersytet w Krakowie. Rozwój gospodarczy i zwiększenie możliwości militarnych zostały dostrzeżone przez Europę, czego wyrazem stał się zjazd monarchów w Krakowie (1364 r.). Wzięli w nim udział: cesarz i król czeski w jednej osobie, królowie - węgierski, duński i cypryjski, a także wielu książąt. Na zjeździe tym Kazimierz był mediatorem w sporze między monarchami Czech i Węgier.

Kazimierz zmarł w roku 1370. Choć nie udało mu się zrealizować wszystkich postawionych sobie celów, to zdołał doprowadzić do tego, że przez kilka następnych wieków stanowiła Polska istotny czynnik polityki europejskiej.